

1910. És erigit per subscripció popular. 1940. És desfet i retirat. 1977. És restituit.

public subscription being raised for this purpose.

L'any 1842 neix de pares catalans a la ciutat de Tampico (Mèxic) un home que, per la seva actuació humana i política, es convertirà en personatge quasi de llegenda per a la història de Catalunya.

Aquest home es deia Bartomeu Robert i Yarzabal, més conegut per "doctor Robert"; doctor Robert perquè primer de tot, va ésser un metge abnegat, brillant i innovador. Ell i el doctor Pi i Sunyer foren els primers metges catalans que feren l'ensenyament mèdic a par tir de la clínica o l'hospital, fugint de l'encarcarament de fer només classes teòriques. Fou, doncs, una de les figures del renaixement científic espanyol. Però si bé era un bon metge que tenia una gran intuïció clínica, a més sabia inspirar una gran confiança, una gran estima. Així, Maragall parlarà de la "força misteriosa de la seva simpatia" i el de finirà com un home fet per a ésser social que només adquiriria la seva veritable eficàcia quan es veia voltat de gent, entre malalts, a la càtedra, al míting...

Per aquelles dades, 1898, Espanya perdia Cuba, Puerto Rico i Filipines i entrava en un període de crisi que desvetllà les ganes d'un programa "regeneracionista", i a Catalunya feu revifar novament les forces catalanistes, que exigien al govern un programa mínim de descentralització: concert econòmic, Diputació única i creació d'escoles industrials. El doctor Robert, malgrat no ésser un home polític, però sí cívic, acceptà d'ésser el cap de la comissió que féu sentir a la regent de Madrid aquest programa "regeneracionista" de Catalunya.

El 1899 el govern Silvela -per complir alguna de les promeses fetes pel general Polavieja en la seva carta a Domènech i Montaner- nomenà el doctor Robert alcalde de Barcelona. La seva personalitat contrastà aviat entre uns regidors, segons el model del caciquisme, d'ò cils a Madrid i amants de la poca feina. A l'ajuntament topà amb una resistència sorda que no li permetia de realitzar un mínim del seu programa; però, malgrat tot, va fer un gran sanejament de l'alcaldia.

En aquest mateix any, i al cap de pocs mesos d'ésser nomenat alcalde, es produí el moviment de protesta anomenat "Tancament de caixes" contra la reforma tributària del ministre Villaverde. Els industrials catalans es negaren a pagar i el govern decretà l'embarg; l'alcalde amb la seva signatura n'havia d'autoritzar aquestes ordres, i el doctor Robert no volgué enfrontar-se amb un moviment general amb el qual estava d'acord. Signà les quatre primeres i dimití. Aquest fet, fent-se solidari d'una causa del carrer, el convertí en l'home més popular de Barcelona.

El 1901 les dues entitats que dirigien les noves orientacions polítiques del catalanisme es preparaven per a intervenir en les eleccions; calia, però, trobar una candidatura que mogués la "massa neutra" i els grups una mica escèptics i poc inclinats a les especulacions ideològiques. No dubtaren gaire: el doctor Robert encapçalà la candidatura catalanista del 1901 juntament amb tres altres presidents d'entitats barcelonines: Domènech i Montaner, per l'Ateneu Barcelonès, Albert Rusiñol, pel Foment del Treball Nacional, i Sebastià Torres, per la Lliga de Defensa Industrial.

El doctor Robert fou l'ànima de mítings i reunions. Amb la força de la seva paraula, del seu convenciment, de la seva sinceritat, atreia l'auditori, que, coneixedor de la seva actitud del 1899, li donava total confiança.

El catalanisme adquirí amb ell, que no hi havia estat ni teòric ni precursor, un esclat de vitalitat.

Enric Prat de la Riba diria: "Robert representa tot un moment de la vida catalana, resumeix l'ideal i el sentiment de la nostra terra en un moment decisiu de la nostra història: el de col·locar la primera pedra de la nostra restauració política".

Morí sobtadament el 10 d'abril del 1902, quan era en la plenitud de la seva força i tothom el mirava com l'home extraordinari i providencial.